Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky Liberec ze dne 12. 2. 2003, sp. zn. 35 Co 40/2003, ECLI:CZ:KSUL:2003:35.CO.40.2003.1

Číslo: 73/2004

Právní věta: Je-li Česká republika účastníkem občanského soudního řízení, může soud uložit povinnost složit zálohu na náklady důkazu (§ 141 odst. 2 o. s. ř.) i jí.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka Liberec

Datum rozhodnutí: 12.02.2003

Spisová značka: 35 Co 40/2003

Číslo rozhodnutí: 73

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Náklady řízení

Předpisy: § 141 odst. 2 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 6. 1. 2003 O k r e s n í s o u d v České Lípě ustanovil znalce z oboru ekonomiky – účetnictví – práce a mezd k podání znaleckého posudku ve věci a zároveň žalované uložil složit do pokladny Okresního soudu v České Lípě zálohu na budoucí znalečné, a to částku 10 000 Kč do 3 dnů od právní moci usnesení.

Výrok o povinnosti složit zálohu je odůvodněn odkazem na ustanovení § 141 odst. 1 o. s. ř. a tím, že žalovaná nenabídla soudu požadované údaje a tudíž vyvstala potřeba nařídit důkaz znaleckým posudkem, který je v zájmu obou účastníků. Žalobkyni povinnost složit zálohu uložena nebyla, neboť na její straně jsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

Usnesení, a to výrok o povinnosti složit zálohu, napadla odvoláním žalovaná. Poukazuje na to, že podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 541/1991 Sb., o soudních poplatcích, je Česká republika osvobozena od placení soudního poplatku, a tudíž jí ani ve smyslu § 141 odst. 1 o. s. ř. nelze uložit zálohu na náklady důkazu. Odvolatelka poukazuje též na to, že je ukládána povinnost České republice, která má plnit opět České republice, tedy sama sobě. Z obsahu odvolání vyplývá, že odvolatelka požaduje, aby bylo usnesení okresního soudu v napadeném výroku změněno tak, že povinnost složit zálohu jí uložena nebude.

K r a j s k ý s o u d v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, přezkoumal napadené usnesení v rozsahu

podaného odvolání (§ 212, § 212a o. s. ř.) a řízení jemu předcházející a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 141 odst. 1 o. s. ř. soud může uložit účastníku, u něhož nejsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, aby složil zálohu na náklady důkazu, který navrhl nebo který nařídil soud o skutečnostech jím uvedených a nebo v jeho zájmu.

Žalovaná nenamítá, že by u ní byly dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků podle hledisek uvedených v ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. Její argumentace uvedená v odvolání není důvodná. Osvobození od soudních poplatků, které přiznává zákon o soudních poplatcích, totiž platí pro všechna řízení tam vyjmenovaná a pro všechny osoby v nich uvedené bez ohledu na poměry účastníků, avšak tato skutečnost sama o sobě nevylučuje samostatnou aplikaci ustanovení § 138 o. s. ř., a to právě při rozhodování o povinnosti složit zálohu na důkaz ve smyslu § 141 o. s. ř. a dále též při rozhodování o povinnosti nahradit státu náklady, které platil ve smyslu § 148 odst. 1 o. s. ř. Citovaná ustanovení totiž nejsou formulována tak, že by nebylo možno uložit v nich uvedené povinnosti v případě, že účastník je osvobozen od soudního poplatku, ale jsou formulována tak, že tuto povinnost nelze uložit účastníku, u něhož jsou podmínky (předpoklady) pro osvobození od soudních poplatků. Znamená to, že osvobození od soudních poplatků podle ustanovení § 138 o. s. ř. má do právní sféry účastníka širší dopad, neboť při poskytnutí tohoto osvobození účastník není povinen platit nejen soudní poplatky, ale nelze mu uložit ani povinnost složit zálohu na náklady důkazů, ani povinnost nahradit státu náklady, které platil.

Jak již bylo shora uvedeno, žalovaná nenamítá, že by její poměry odůvodňovaly osvobození od soudních poplatků, stát má postavení účastníka jako každý jiný účastník, a proto ze shora uvedených důvodů bylo usnesení okresního soudu ve výroku, jímž bylo žalované uloženo složit zálohu na náklady spojené s podáním znaleckého posudku, jako věcně správné potvrzeno (§ 219 o. s. ř.).

K námitce uvedené žalovanou v závěru odvolání, že v důsledku rozhodnutí soudu dojde k tomu, že Česká republika bude plnit sama sobě, odvolací soud uvádí, že finance, které budou jako záloha na náklady důkazu na účtu u Okresního soudu v České Lípě složeny, ve svém důsledku nebudou plněny ve prospěch České republiky, ale bude z nich pokryto znalečné vyúčtované znalcem.